

## **Τίτλος Διδακτικού Σεναρίου:**

**Fake News**

**Δημιουργός:** Βιβέτα Βλάχου

**Διδακτικό Αντικείμενο:**

Αγγλική Γλώσσα

**Προτεινόμενη Τάξη:**

Β' Λυκείου

**Διδακτική / Θεματική Ενότητα:**

Media Awareness

Unit 8: 'Get the Message?'

Above and Beyond, Hillside Press

**Χρονική Διάρκεια :**

3 διδακτικές ώρες

### **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**

Το παρόν μικρο –σενάριο θα υλοποιηθεί στο εργαστήριο της πληροφορικής του σχολείου που είναι εξοπλισμένο με διαδραστικό πίνακα, βασικό εργαλείο υλοποίησης του σεναρίου ενώ για την ομαλή εφαρμογή του απαιτείται η ύπαρξη υπολογιστών , τουλάχιστον ένας για κάθε ομάδα . Επίσης, απαιτείται σύνδεση στο Διαδίκτυο καθώς τα φύλλα εργασίας είναι προσβάσιμα μόνο όταν ο χρήστης είναι σε σύνδεση. Επιπλέον, γίνεται σύνδεση με διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης , διαδικτυακά λεξικά, λογισμικά και εφαρμογές.

Οι μαθητές ενημερώνονται για την πορεία του σεναρίου και τους μαθησιακούς στόχους και χωρίζονται σε 3 ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Η σύνθεση των ομάδων, κατά την μαθησιακή διαδικασία, δύναται να αλλάξει ώστε να ενισχύεται η καλύτερη συνεργασία λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ικανότητες και το γνωστικό προφίλ των μαθητών (Διαφοροποιημένη διδασκαλία).

### **ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Το σενάριο αυτό δημιουργήθηκε λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι οι μαθητές δεν περιορίζονται απλά στην κατάκτηση της γλώσσας ως δομή και λειτουργία αλλά και των δεξιοτήτων του 21<sup>ου</sup> αιώνα όπως ο χειρισμός του Διαδικτύου, η σωστή πλοήγηση σε αυτό και η κριτική προσέγγιση απέναντι στα ΜΜΕ. Χρησιμοποιούνται διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις που έχουν ως στόχο τη δημιουργία ενός ευχάριστου μαθησιακού περιβάλλοντος. Το σενάριο στηρίζεται στην θεωρία της Διερευνητικής μάθησης: με τα νέα ερεθίσματα- στοιχεία δίνεται στους μαθητές το έναυσμα να αναζητήσουν, να ψάξουν και να διερευνήσουν πληροφορίες σε ευρύ φάσμα δεδομένων ανακαλύπτοντας τη γνώση μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία (Διαδικαστική γνώση). Σύμφωνα με τις γνωστικές και εποικοδομητικές θεωρίες , βασισμένοι στην δημιουργία, την επικοινωνία και την συνεργασία, οικοδομούν την καινούργια γνώση, πατώντας πάνω στην παλιά. Υιοθετείται η ομαδοσυνεργατική μάθηση καθώς οι μαθητές αλληλεπιδρούν όντας σε ομάδες, συνεργάζονται, με κάθε ομάδα να αναζητά, να διερευνά και να επεξεργάζεται πληροφορίες. Ο εκπαιδευτικός συμμετέχει στην μαθησιακή διαδικασία ως καθοδηγητής και συντονιστής καθώς η πρωτοβουλία περνάει πλέον από τον καθηγητή στον μαθητή. Η υλοποίηση του σεναρίου προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των μαθητών την οποία ενισχύει και ο μεθοδολογικός πλουραλισμός: μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ, φύλλων εργασίας, κριτικής σκέψης και σχολιασμού αυθεντικού γλωσσικού οπτικοακουστικού και έντυπου υλικού, παρέχονται κίνητρα για την πολύπλευρη αυτοανάπτυξη των μαθητών και ποικίλων δεξιοτήτων αυτών στοχεύοντας στο καλύτερο δυνατό μαθησιακό αποτέλεσμα.

## **ΣΤΟΧΟΙ ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ – ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ**

- Να εξασκηθούν στο λεξιλόγιο σχετικά με το Διαδίκτυο και τα ΜΜΕ και να το εμπλουτίσουν
- Να εμβαθύνουν στην κατανόηση αυθεντικών κειμένων και αυθεντικού γλωσσικού υλικού
- Να κατανοήσουν την έννοια ‘ ψευδείς ειδήσεις’ και να εξοικειωθούν με τις στρατηγικές ανίχνευσης αληθινών και ψευδών ειδήσεων
- Να αναλύουν και να επεξεργάζονται πληροφορίες
- Να χρησιμοποιήσουν συντακτικές δομές (functional language) για να παράγουν αυθεντικό κείμενο περιγράφοντας ή διενεργώντας μικρής έκτασης έρευνα
- Να αναπτύξουν δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Να παράγουν προφορικό λόγο

## **ΣΤΟΧΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ**

- Να εξοικειωθούν με την πραγματικότητα της έκθεσης της κοινωνίας σε ψευδείς ειδήσεις
- Να καλλιεργήσουν ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες
- Να ενθαρρύνονται και να συμμετέχουν ενεργά στην μαθησιακή διαδικασία χωρίς άγχος
- Να αποκτήσουν δεξιότητες που να τους οδηγούν στην κριτική προσέγγιση και ανίχνευση ψευδών ειδήσεων
- Να ενισχύσουν την δεξιότητα της οξυδερκούς παρατηρητικότητας και να αναπτύξουν κριτική σκέψη
- Να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στην μαθησιακή διαδικασία

## **ΣΤΟΧΟΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ**

- Να εξοικειωθούν με διαδικτυακό λογισμικό και να αναπτύξουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού:
  - ~ Οι μαθητές καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες ψάχνοντας σε μηχανές αναζήτησης ( web browsers)
  - ~ να συνθέσουν κείμενο σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Ms Office)
  - ~ να έρθουν σε επαφή με ηλεκτρονικά λεξικά ( <http://www.linguee.com/english-greek> και <http://www.wordreference.com/>)
  - ~ να κάνουν διαχείριση αρχείων ( επεξεργασία, αποθήκευση και μεταφορά πληροφοριών)
  - ~ να εξοικειωθούν με τη χρήση λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης (<https://www.text2mindmap.com/> , Excel) προκειμένου να ανιχνευθούν και να καταγραφούν οι απόψεις τους
  - ~ να δημιουργήσουν την δική τους αφίσσα ( Google drawing, <https://piktochart.com/>)
  - ~ να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων (<https://www.theguardian.com>, <https://www.washingtonpost.com/>)
- να παρουσιάσουν εργασία χρησιμοποιώντας λογισμικό δικής τους προτίμησης.

## **ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ**

### **Α΄ ΦΑΣΗ: 1<sup>η</sup> Διδακτική ώρα**

- ❖ Οι μαθητές επισκέπτονται τον ακόλουθο σύνδεσμο:

[https://docs.google.com/drawings/d/1GsT5Fe7HUkqN3FrEgye65TUeWVNab62Lu4IVqG3\\_RYM/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/drawings/d/1GsT5Fe7HUkqN3FrEgye65TUeWVNab62Lu4IVqG3_RYM/edit?usp=sharing)

- ~ Η αφίσσα περιλαμβάνει 6 κατηγορίες πηγών ενημέρωσης. Οι μαθητές καλούνται να αναγνωρίσουν τις πηγές και να πουν από ποια πηγή συνήθως ενημερώνονται.
- ~ Στη συνέχεια, αναρτώνται σε διάφορα σημεία της τάξης λογότυπα μέσων κοινωνικής δικτύωσης ( Facebook, Twitter, Instagram, Utube, Snapchat) και δίνεται χρόνος στους μαθητές για να επιλέξουν το μέσο κοινωνικής δικτύωσης που προτιμούν για την ενημέρωσή τους. Επιλέγουν το μέσο και έτσι σχηματίζονται οι πρώτες ομάδες. Κάνοντας χρήση λογισμικού (<https://www.text2mindmap.com/> , Excel), οι μαθητές συζητούν και δημιουργούν έναν χάρτη όπου αναφέρουν τον βασικό λόγο για την επιλογή τους και τα αρνητικά σημεία της εν λόγω πηγής πληροφόρησης.
- ~ Η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματά της στον διαδραστικό πίνακα.
- ❖ Οι μαθητές ακολουθούν τον σύνδεσμο: <http://zapatopi.net/treeoctopus/>. Τους ζητάμε να περιεργαστούν την σελίδα και να αποφασίσουν αν το συγκεκριμένο δημοσίευμα αποτελεί αληθινή ειδηση ή είναι τελείως αναληθές αιτιολογώντας την απάντησή τους.
- ❖ 1<sup>ο</sup> φύλλο εργασίας:  
<https://docs.google.com/document/d/1IQoqG17M7jkJRWgMCalOPzFVVeTBgLhvryB6wINp5sY/edit?usp=sharing>
  - ~ Οι μαθητές με την βοήθεια των ηλεκτρονικών λεξικών και του κειμενογράφου απαντάνε στο φύλλο εργασίας όπου αντιστοιχούν λέξεις με τη σημασία τους.
- ❖ Οι μαθητές επισκέπτονται τον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.youtube.com/watch?v=g2AdkNH-kWA> . Το βίντεο παρουσιάζει 5 τρόπους ανίχνευσης ψευδών ειδήσεων. Κατά τη διάρκεια της προβολής του βίντεο, πρέπει να συμπληρώσουν το 2<sup>ο</sup> φύλλο εργασίας:  
[https://docs.google.com/document/d/1h9V6lPeJbggTHRimoKFRheHEqIXAWF4sIFQ9BH\\_7gCA/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/document/d/1h9V6lPeJbggTHRimoKFRheHEqIXAWF4sIFQ9BH_7gCA/edit?usp=sharing)
  - ~ συμπληρώνουν χρησιμοποιώντας τις σωστές συντακτικές δομές
  - ~ συμπληρώνουν τις ερωτήσεις κατανόησης
  - ~ συνθέτουν σύντομο κείμενο ατομικά –ανάρτηση της προσωπικής τους άποψης σε blog που ακολουθούν
- ❖ Παρουσίαση των αναρτήσεών τους στην τάξη.

## **Β' ΦΑΣΗ: 2<sup>η</sup> Διδακτική Ώρα**

- ❖ Κάνοντας σύνδεση με τα προηγούμενα, προσπαθούμε να εκμαιεύσουμε λεξιλόγιο και να ενθαρρύνουμε την ενεργό συμμετοχή σε παραγωγή προφορικού λόγου ρωτώντας τους μαθητές τα εξής:
  - ~ *What is fake news?*
  - ~ *Why is it so hard to disprove?*
  - ~ *Who creates it and why?*
- ❖ Κάνοντας ανά ομάδες χρήση των ηλεκτρονικών λεξικών , οι μαθητές συμπληρώνουν το 3<sup>ο</sup> φύλλο εργασίας που τους προϋποθέτει για το λεξιλόγιο που υπάρχει στο άρθρο που ακολουθεί.  
[https://docs.google.com/document/d/18bHngndL-6522MbC9nUi\\_P2\\_yaELO1GYvUyRnafq-wA0/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/document/d/18bHngndL-6522MbC9nUi_P2_yaELO1GYvUyRnafq-wA0/edit?usp=sharing)
- ❖ Οι μαθητές διαβάζουν το άρθρο *'The Rise of Fake News'* από την εφημερίδα *The Washington Post* που αναφέρεται στην διάδοση ψευδών ειδήσεων αλλά και τις συνέπειες που έχουν τέτοιου είδους δημοσιεύματα στο κοινωνικό σύνολο. Απαντούν στο 4<sup>ο</sup> φύλλο εργασίας όπου η 1<sup>η</sup> και 3<sup>η</sup> άσκηση γίνεται σε ομάδες ενώ η 2<sup>η</sup> ατομικά:  
<https://docs.google.com/document/d/1KDAWPu4QRCjPab0C1qHjENky0LflnILnA9XteeEwjAQ/edit?usp=sharing>
- ❖ Ακολουθεί συζήτηση όπου οι μαθητές καλούνται να εκφράσουν την άποψή τους στα εξής ερωτήματα:
  - ~ *What are the consequences of spreading fake or misleading news for our community and society in general?*
  - ~ *What can be done in order for our society to become a better consumer of news?'*

## **Γ' ΦΑΣΗ: 3<sup>η</sup> Διδακτική Ώρα:**

- ❖ Στον ακόλουθο σύνδεσμο, οι μαθητές θα παρακολουθήσουν μία μοντέρνα διασκευή/μεταφορά γνωστού παραμυθιού στη σημερινή εποχή των ΜΜΕ που έχει όμως διαφορετική κατάληξη. Το εν λόγω βίντεο κέρδισε το διαγωνισμό της εφημερίδας The Guardian . <https://www.youtube.com/watch?v=vDGrfhJH1P4>

Οι μαθητές ανά ομάδες αντίστοιχα καταγράφουν σε κείμενο:

- ~ Τις διαφορές που ανακαλύπτουν σε σύγκριση με το παραδοσιακό παραμύθι και το τελικό αποτέλεσμα
- ~ Τα σχόλια που γίνονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης , προσέχοντας ιδιαίτερα τις εκφράσεις (slang expressions) που χρησιμοποιούν οι χρήστες για να σχολιάσουν
- ~ Τους τίτλους εφημερίδων και τηλεοπτικών ρεπορτάζ, προσέχοντας ιδιαίτερα τα ρήματα που χρησιμοποιούν.

Η κάθε ομάδα παρουσιάζει στο διαδραστικό πίνακα τα αποτελέσματα της εργασίας και ακολουθεί συζήτηση.

- ❖ Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να βρει είδηση από το Διαδίκτυο (είτε ψευδή είτε αληθινή) και να την παρουσιάσει στις άλλες ομάδες, οι οποίες θα πρέπει να ανακαλύψουν αν πρόκειται για ψευδείς ειδήσεις, ανατρέχοντας σε ιστοσελίδες (που λειτουργούν σαν σώματα κειμένων ανίχνευσης ψευδών ειδήσεων). Δίδονται στους μαθητές οι ακόλουθοι σύνδεσμοι των fact checking websites :

- ~ <http://www.factcheck.org/>
- ~ <http://www.politifact.com/>
- ~ <http://www.snopes.com/>
- ~ <https://www.washingtonpost.com/news/fact-checker/>

Γίνεται παρουσίαση των ειδήσεων και προβολή αποτελεσμάτων από τις ομάδες.

- ❖ Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να δημιουργήσει αφίσα ή να κάνει παρουσίαση χρησιμοποιώντας λογισμικό της προτίμησής της με ένα από τα παρακάτω θέματα. Στο τέλος, η κάθε ομάδα παρουσιάζει στην τάξη την εργασία της.
- ~ *The best strategies to spot fake news*
- ~ *Fake news and its impact on society*
- ~ *Most Outrageously Fake news Ever!*